

Document de ședință

B9-0513/2022

21.11.2022

PROPUNERE DE REZOLUȚIE

depusă pe baza declarației Comisiei

în conformitate cu articolul 132 alineatul (2) din Regulamentul de procedură

referitoare la rezultatul procesului de modernizare a Tratatului privind Carta
energiei

(2022/2934(RSP))

**Anna Cavazzini, Francisco Guerreiro, Saskia Bricmont, Ignazio Corrao,
Piernicola Pedicini, Rasmus Andresen, Sara Matthieu, Mounir Satouri,
Rosa D'Amato, Bas Eickhout, Pär Holmgren, Jakob G. Dalunde, Alice
Kuhnke, Yannick Jadot, Ernest Urtasun**
în numele Grupului Verts/ALE

**Rezoluția Parlamentului European referitoare la rezultatul procesului de modernizare a
Tratatului privind Carta energiei
(2022/2934(RSP))**

Parlamentul European,

- având în vedere Tratatul privind Carta energiei (TCE) din 1994,
 - având în vedere propunerea Comisiei de decizie a Consiliului privind poziția care urmează să fie adoptată în numele Uniunii Europene în cadrul celei de a 33-a reuniuni a Conferinței privind Carta energiei (COM(2022)0521),
 - având în vedere rezoluția sa din 23 iunie 2022 referitoare la viitorul politicii UE în domeniul investițiilor internaționale¹,
 - având în vedere jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene, în special avizul său 2/15 din 16 mai 2017 privind Acordul de liber schimb dintre UE și Republica Singapore², hotărârea sa din 6 martie 2018 în cauza C-284/16 (hotărâre preliminară privind Republica Slovacă/Achmea BV)³, avizul său 1/17 din 30 aprilie 2019 privind Acordul economic și comercial cuprinzător dintre Canada și UE și statele sale membre⁴, hotărârea sa din 2 septembrie 2021 în cauza C-741/19 (hotărâre preliminară în cauza Republica Moldova/Komstroy LLC)⁵ și hotărârea sa din 26 octombrie 2021 în cauza C-109/20 (hotărâre preliminară în cauza Republica Polonă/PL Holdings Sàrl)⁶,
 - având în vedere „acordul de principiu” în legătură cu proiectul de modernizare a Tratatului privind Carta energiei la care s-a ajuns la 24 iunie 2022,
 - având în vedere acordul adoptat la cea de-a 21-a Conferință a părților la Convenția-cadru a ONU privind schimbările climatice de la Paris, din 12 decembrie 2015 (Acordul de la Paris),
 - având în vedere articolul 132 alineatul (2) din Regulamentul său de procedură,
- A. întrucât părțile contractante au ajuns la un acord de principiu la 24 iunie 2022 cu privire la modernizarea Tratatului privind Carta energiei (TCE); întrucât textul juridic al acordului final nu a fost încă publicat oficial, dar a fost divulgat pe surse în septembrie 2022;

¹ Texte adoptate, P9_TA(2022)0268.

² Avizul Curții (plenul Curții), 16 mai 2017, ECLI:EU:C:2017:376.

³ Hotărârea Curții (Marea Cameră), 6 martie 2018, Republica Slovacă/Achmea BV, C-284/16, ECLI:EU:C:2018:158.

⁴ Avizul Curții (plenul Curții), 30 aprilie 2019, ECLI:EU:C:2019:341.

⁵ Hotărârea Curții (Marea Cameră), 2 septembrie 2021, Republica Moldova/ Komstroy LLC, C-741/19, ECLI:EU:C:2021:655.

⁶ Hotărârea Curții (Marea Cameră), 26 octombrie 2021, Republica Polonă/PL Holdings Sàrl, C-109/20, ECLI:EU:C:2021:875.

- B. întrucât Germania, Franța, Spania, Țările de Jos, Polonia, Slovenia și Luxemburgul și-au anunțat decizia de a se retrage din TCE; întrucât Italia s-a retras din TCE în 2015; întrucât alte state membre evaluează în continuare posibilitatea de a părăsi TCE;
- C. întrucât Grupul interguvernamental privind schimbările climatice a descris TCE drept „un obstacol major în calea atenuării schimbărilor climatice” în raportul său din 2022 privind atenuarea schimbărilor climatice, publicat în aprilie 2022;
- D. întrucât UE s-a angajat unilateral să renunțe la protecția investițiilor în combustibili fosili; întrucât o astfel de derogare s-ar aplica de la 15 august 2023 și doar pentru investițiile realizate după această dată, în timp ce pentru investițiile realizate înainte de această dată s-ar aplica o eliminare treptată de 10 ani;
- E. întrucât numeroase părți contractante, inclusiv țările industrializate cu venituri ridicate, par să nu împărtășească nivelul de ambiție al UE în ceea ce privește modernizarea TCE, deși toate sunt, de asemenea, semnatare ale Acordului de la Paris;
- F. întrucât numărul cazurilor de soluționare a litigiilor dintre investitori și stat (ISDS) este în creștere în fiecare an; întrucât TCE este cel mai disputat acord de protecție a investițiilor; întrucât peste 40 de cazuri de arbitraj în materie de investiții TCE intra-UE sunt pe rol în prezent; întrucât, în numeroase cazuri recente, măsurile de reglementare privind energia din surse regenerabile au fost contestate, exacerbând astfel riscul ca sistemele de reglementare să aibă un impact negativ asupra tranziției energetice;
- G. întrucât eforturile globale de combatere a schimbărilor climatice necesită o tranziție rapidă către energia din surse regenerabile și acțiuni guvernamentale rapide pentru a reduce dependența de combustibili fosili, în acest scop fiind necesară excluderea investițiilor în combustibili fosili de la protecția TCE; întrucât statele membre au încă mii de tratate bilaterale de investiții (TBI) care protejează în continuare investițiile în combustibili fosili și conțin dispoziții și mecanisme depășite care sunt incompatibile cu valorile și principiile de drept ale UE;
- H. întrucât dovezile empirice disponibile nu au demonstrat o relație cauzală directă între acordurile internaționale de investiții și atragerea de investiții străine directe;
- I. întrucât Parlamentul și-a exprimat deja poziția potrivit căreia UE și statele sale membre nu ar trebui să semneze sau să ratifice tratate de protecție a investițiilor care includ mecanismul ISDS,
1. salută eforturile Comisiei de reformare a TCE;
 2. salută intenția UE și a Regatului Unit de a exclude investițiile în combustibili fosili de la protecția TCE; regretă însă că nicio altă parte contractantă nu și-a asumat un astfel de angajament; regretă excepțiile ample pentru investițiile în sectorul gazelor, care sunt definite drept dăunătoare în mod semnificativ în temeiul legislației UE; regretă că aceste excepții ar urma să ofere o protecție extinsă acestui tip de investiții în viitor;
 3. consideră că abordarea flexibilă adoptată de textul modernizat este insuficientă pentru a alinia TCE la Acordul de la Paris; regretă că toate investițiile în combustibili fosili rămân incluse în mod implicit; regretă că domeniul de aplicare a fost extins pentru a

include noi materii prime energetice, cum ar fi hidrogenul, amoniacul anhidru, biomasa, biogazul și combustibilii sintetici, precum și noi activități, cum ar fi tehnologiile de captare, utilizare și stocare a dioxidului de carbon, riscând să creeze noi cazuri de arbitraj între investitori și stat care vor fi soluționate conform vechiului tip de arbitraj ISDS;

4. subliniază că, pentru UE, data de începere a celor 10 ani de protecție rămasă pentru investițiile existente în combustibili fosili depinde de aplicarea provizorie a tratatului modernizat; subliniază că TCE modernizat poate fi utilizat ca bază pentru noi cereri numai dacă atât statul gazdă, cât și statele respondente aplică cu titlu provizoriu TCE modernizat; regretă profund lipsa de claritate pe care o creează această situație, deoarece generează o punere în aplicare fragmentată și întârzieri și riscă să prelungească aplicarea TCE nereformat;
5. regretă că dispozițiile privind dezvoltarea durabilă și Acordul de la Paris din TCE modernizat sunt doar aspiraționale;
6. regretă profund că TCE modernizat prevede în continuare arbitri privați pe post de judecători; subliniază dovezile considerabile conform cărora arbitrii pentru investiții nu țin seama de intenția statelor de a-și proteja obiectivele de politică publică, în special în ceea ce privește eliminarea treptată a combustibililor fosili sau protecția mediului; subliniază că TCE modernizat nu prevede un mecanism de recurs;
7. își exprimă preocuparea cu privire la faptul că clauza de limitare în timp la 20 ani rămâne neschimbată în textul modernizat, privând astfel în continuare țările care rămân părți la TCE de posibilitatea de a părăsi tratatul cu ușurință dacă arbitrii continuă să submineze capacitatea de reglementare a statelor;
8. regretă faptul că TCE modernizat nu abordează problema critică a tehnicilor de evaluare, permițând acordarea de compensații care depășesc cu mult sumele investite;
9. observă că TCE modernizat nu a primit sprijinul unei majorități calificate a statelor membre ale UE în cadrul Consiliului și ia act de eșecul eforturilor de modernizare; respinge amânarea atât a votului privind decizia Consiliului, cât și a Conferinței privind Carta energiei, ceea ce riscă să creeze o situație de incertitudine periculoasă; consideră că nici UE, nici statele sale membre nu pot rămâne parte la TCE actual din cauza incompatibilității sale cu legislația UE;
10. salută decizia a opt state membre, care reprezintă peste 70 % din populația UE, de a ieși din TCE și observă că, în majoritatea cazurilor, această decizie a fost luată pe baza rezultatului procesului de modernizare; îndeamnă Comisia să propună retragerea UE din TCE și invită Consiliul să sprijine o astfel de propunere; este de părere că Parlamentul va sprijini ieșirea coordonată atunci când i se va solicita aprobarea; invită alte părți contractante să ia în considerare retragerea din TCE;
11. salută proiectul Comisiei privind un acord *inter se* care clarifică faptul că TCE și clauza de limitare în timp conținută în acesta nu se aplică și nu s-a aplicat niciodată într-un context intra-UE; invită statele membre ale UE să ratifice aceste acorduri cât mai curând posibil, în paralel cu procesul de ratificare pentru retragerea coordonată a UE; invită Comisia să stabilească contacte cu țările partenere și să propună un al doilea acord care

să permită părților contractante TCE din afara UE care doresc să se retragă să neutralizeze clauza de limitare în timp pe bază de reciprocitate;

12. solicită UE și statelor sale membre să încheie un acord suplimentar *inter se* de modificare a Convenției privind recunoașterea și executarea sentințelor arbitrale străine și a Convenției privind soluționarea litigiilor legate de investiții între state și resortisanții altor state, pentru a clarifica faptul că instanțele UE nu vor executa sentințele intra-UE bazate pe TCE;
13. invită statele membre care părăsesc TCE să rezilieze toate TBI cu alte părți la TCE și să modifice sau să înceteze toate TBI care conțin ISDS, protejează investițiile în combustibili fosili sau conțin standarde de protecție depășite;
14. invită Comisia să sprijine în mod expres includerea în procesele și rezultatele Comisiei ONU pentru dreptul comercial internațional a unui mecanism prin care statele să poată retrage în mod eficient consimțământul pentru ISDS din tratatele lor sau să poată denunța tratatele lor;
15. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, guvernelor și parlamentelor statelor membre, secretariatului Tratatului privind Carta energiei, precum și guvernelor țărilor membre ale Tratatului privind Carta energiei.